

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

ВІСНИК

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 1 (36)

спецвипуск до

*Всеукраїнського актуального мережевого семінару
«Сучасна дошкільна освіта: стратегія, тактика,
виміри змін»*

та

*I-го Регіонального конкурсу есе англійською мовою
“Vinnytsia Thinks English”*

Вінниця – 2021

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу

ВИПУСК № 1 (36)

Свідоцтво про державну реєстрацію

друкованого засобу масової інформації

Серія ВЦ № 1065-423-ПР від 24 грудня 2019 року

Журнал

(науково-виробничий, навчальний, довідковий)

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, російська, англійська, німецька

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Конкурси

Номер затверджено на засіданні науково-методичної ради

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Протокол № 2 від 18 березня 2021 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.; **відповідальний редактор:** методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Заболотний В.Ф., д.філ.н. Войцехівська Н.К., д.філ.н., проф. Слободинська Т.С., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В., к.мист-ства Іскра С.І., к.пед.н. Головська І.В., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Луцинкевич Л.А., Царик А.П.

Відповідальність за зміст статей несуть автори

Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу/[ред.кол.: Войцехівський К.Ф. (гол.ред) та інші]. – Вінниця: Вінницька міська друкарня, 2021. – Випуск 1(36). – 160с.

СУЧАСНА ДОШКІЛЬНА ОСВІТА: СТРАТЕГІЯ, ТАКТИКА, ВИМІРИ ЗМІН

Концептуальні засади програми «Нова українська школа» у поступі до цінностей.	
ЖУРБА К. О.	5
Формування креативної компетентності майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти в умовах сучасного освітнього простору.	
ЗАСИПКІНА Л.А.	10
Готовність до інноваційної діяльності як складова професійної компетентності сучасного вихователя.	
РУДА Т. В.	13
Організація дистанційного навчання на факультеті дошкільної освіти та музичного мистецтва.	
ФЕДЧИШИНА Т.Л.	16
Підготовка майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти до реалізації інтерактивних технологій в інклюзивному освітньому середовищі.	
ТОКАР Л. П.	21
Психологічна компетентність майбутнього вихователя як складова його педагогічної майстерності.	
КЛИМЕНКО О. Ф.	26
Формування інклюзивної компетентності майбутнього вчителя початкових класів при вивченні педагогічних дисциплін.	
ЛУЦИНКЕВИЧ Л. А.	30
Наступність у роботі ЗДО та початкової школи як передумова якісної неперервної освіти.	
МИХАЙЛИШИН Р. Р.	35
Виховна робота в закладі вищої освіти як умова професійної підготовки майбутніх вихователів.	
ПІСОЦЬКА Л.С.	41
Модель організації здоров'язберігаючого навчально-виховного процесу в сучасному закладі дошкільної освіти.	
РАТОВСЬКА Г.Ф.	45
Психологічні особливості адаптації дітей з особливими освітніми потребами до умов закладу дошкільної освіти.	
СЛИЗЬКОУХА О.О.	49
Художня література як важливий засіб виховного впливу на особистість дитини дошкільного віку.	
СЕРГЄЄВА З. П.	52
Використання елементів ейдетики в роботі з дітьми шестирічного віку.	
РЕМЕНЯК Т.С.	56
Інноваційні технології в ознайомленні дітей дошкільного віку з художньою літературою.	
ПАСІКОВА Н.І.	60
Використання інноваційних оздоровчих технологій в закладах дошкільної освіти.	
ПАВЛЮК Л.П.	67
Мистецько-педагогічний потенціал музики в системі дошкільної освіти України.	
МАЗУР А. М.	70
Психологічна рівновага батьків – як запорука успішного виховання дітей в умовах пандемії.	
БЕВЗ В.В.	74
Організація роботи з обдарованими дітьми в закладі дошкільної освіти.	
БОРАК Н.А.	78
STREAM-освіта у сучасному дошкіллі.	
ВОЙТЕНКО О.М.	82
Формування професійного іміджу музичного керівника закладу дошкільної освіти.	
ГАВРИЛЮК О. А.	85
Формування природничої компетентності у дітей дошкільного віку в контексті творчої спадщини Василя Сухомлинського.	
ДРАЧЕНКО В.В.	88

Застосування інтерактивних методів у професійній діяльності педагога ЗДО на засадах концепції НУШ. ЗАГРИЗЛА В. В.	92
Розвиток музично-сенсорних здібностей дітей дошкільного віку засобами музичної виразності. КАСЬКО Т.В.	96
Умови організації інклюзивного навчання в закладах дошкільної освіти. СОРОЧАН М.П.	99
Музично-дидактичні ігри як засіб розвитку сенсорних здібностей. БОГОЦЬКА В.М.	103
Виклики часу: нові ролі викладача ВНЗ –коуч, тьютор, фасилітатор. ТАРАШЕВСЬКА О.В.	106
Креативність– складова фахової підготовки майбутніх учителів. ТВЕРДОХЛІБ Н. В.	109
Методика викладання образотворчого мистецтва в контексті підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти. ХОМІЦЬКА Н.М.	112
Формування професійної самосвідомості майбутнього вихователя як умова його професіоналізації. ЦІСАР І. В.	114
<u>ЕСТЕТИЧНЕ, ПРАВОВЕ ТА ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ ЯК</u>	
<u>ЗАПОРУКА УСПІШНОГО МАЙБУТНЬОГО КРАЇНИ</u>	
Музичне заняття – головна форма навчання і формування художньої майстерності. КАЛАШНЮК Є.Й.	118
Формування національної самосвідомості студентів засобами української народної пісенної культури. МАЗУР А. М.	123
Удосконалення фізичної підготовленості здобувачів освіти навчальних закладів ДСНС України засобами гирьового спорту. КРАСУЦЬКИЙ В. М., ОСАДЧУК О. Ю., ПАЛАМАРЧУК Ю. Г.	127
Право на освіту у сучасному вимірі. ПЛОТИЦЬКА Ю.П.	132
Успіхи та досягнення легкоатлетів вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу. ПРИСЯЖНЮК Д.С. КОВІНЬКО М.С.	135
<u>ВІДОМІ ІМЕНА</u> <u>138</u>	
Баснописець И.А. Крылов. Мораль и дидактика. МЕЛЬНИК Т.Н., КИСЕЛЁВ Д.Л.	
<u>ШКОЛА МОЛОДОГО ВЧЕНОГО</u>	
Методика використання інформаційних технологій на уроках з основ здоров'я в 4 класі. БОГДАНА ДЗЮБЕНКО	141
Розвиток спритності дітей шкільного віку засобами дзюдо. УЛЯНА КІСІЛЬ	145
Використання інформаційних технологій навчання на уроках математики в початкових класах. ДІАНА МУДРАК	148
Музикознавчі аспекти використання творів Л.В. Бетховена на уроках музичного мистецтва в початкових класах. АНАСТАСІЯ ХАРЧУК	151
І-Й РЕГІОНАЛЬНИЙ КОНКУРС ЕСЕ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ “VINNYTSIA THINKS ENGLISH”	155
ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ СТАТЕЙ	

СУЧАСНА ДОШКІЛЬНА ОСВІТА: СТРАТЕГІЯ, ТАКТИКА, ВИМІРИ ЗМІН

4. Гладюк Т. (2002). Ідеї формування екологічної культури молодших школярів у педагогічній спадщині В.Сухомлинського. Наукові записки ТДПУ ім. В.Гнатюка. Педагогіка (5), 59-62.
5. Потін А.Ф., Медвідь В.Г. (2003). Екологія: основи теорії і практики. Львів: «Новий світ – 2000» Магнолія Плюс. 296 с.
6. Ковальчук В. (2002). Актуальність ідей В.О.Сухомлинського у проблемі формування соціальної компетентності майбутнього вчителя. Наукові записки ТДПУ ім. В.Гнатюка: Педагогіка. (5), 110-111.
7. Фіцула М. М. (2001). Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. – Київ: Академія. 276 – 278 с.
8. Царик Д. (2009). До концепції регіональної програми екологічної освіти і виховання у загальноосвітній школі. Еколого-географічні дослідження в сучасній науці. Тернопіль. 134 с.

*Стаття надійшла до редакції
18 листопада 2020*

ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГА ЗДО НА ЗАСАДАХ КОНЦЕПЦІЇ НУШ

УДК 373.2.091.31 – 026.12 – 024.63

ЗАГРИЗЛА В. В.

*завідувач Комунального закладу
«Дошкільний навчальний заклад №61
Вінницької міської ради»*

The article considers the main trends of the development of modern approaches to improve the quality of education through the implementation of interactive teaching methods in the educational process. The feasibility and effectiveness of the use of interactive methods and forms of education in the educational process of preschool educational institutions are substantiated. The content of interactive methods used by teachers in the classroom is revealed.

Key words: *interactive teaching methods, interactive communication, interactive technology, New Ukrainian School, communicative competence, education process of preschool educational institution.*

Постановка проблеми. Сучасні світові стандарти в галузі освіти передбачають підготовку висококваліфікованих спеціалістів, здатних інтегрувати теоретичні знання і практичні уміння в цілісну систему, володіти новими технологіями тощо. Специфіка професійної діяльності вихователів дошкільних закладів вимагає особливого підходу до організації методичної роботи. При цьому необхідно

констатувати, що відповідне становлення вихователя дошкільного закладу відбувається не тільки у період його базової підготовки або курсового навчання, а головним чином у процесі безпосередньої роботи у дошкільному закладі. Технологічна майстерність педагога, його професійний рівень є основними чинниками в реалізації тих вимог, які висуває суспільство до освіти. Інструментом

підвищення професійного рівня педагогів є оптимізація методів роботи на засадах впровадження технологій особистісно орієнтованого навчання.

Сучасні діти дошкільного віку живуть у динамічному середовищі, яке постійно розвивається. Тому сьогодні вкрай необхідно привести у відповідність до нових стандартів розвитку дитини професійну діяльність вихователів ЗДО, сформувані їхню готовність до реалізації завдань креативного, творчого розвитку сучасного дошкільника. Педагог новатор повинен вміти працювати в умовах соціуму, котрий стрімко змінюється, розуміти, що тільки високий професіоналізм і творчість, ініціатива допоможе знайти місце і самореалізуватися в педагогічній професії. Все це вимагає від вихователів вміння знаходити нові шляхи щодо стимулювання розвитку дошкільників, індивідуалізації та диференціації освітньо-виховного процесу, тобто бути професійно компетентними. Тому застосування інтерактивних методів навчання допоможе сучасному педагогу ЗДО перебувати в активній, тісній взаємодії з дітьми дошкільного віку.

Аналіз наукових досліджень. Дослідженню проблеми інтерактивних методів навчання приділили увагу О. Пометун, Л. Пироженко, А. Гін, О. Ісаєва, А. Мартинець, Г. Сиротинко, Н. Суворова, Г. Токмань, С. Жила та інші. О. Пометун зазначає, що сутність інтерактивних методів навчання полягає в тому, що навчання відбувається шляхом взаємодії всіх тих, хто навчається і навчає. Це спів навчання (навчання у взаємодії та співпраці), в якому і педагог, і діти є суб'єктами навчання [7, 44]. Н. Мачинська у своїх дослідженнях наголошує, що на сучасному етапі розвитку держави важливе значення має термін «інновація», який сприяє появі нових

інформаційних технологій в сучасній Україні, які активно проникатимуть у сферу освіти як сукупність методів, що є складовою частиною програмно-технічних засобів. М. Стахів досліджувала інтерактивні технології підготовки педагогів до формування комунікативної компетентності дошкільнят.

Метою статті є теоретично вивчити та охарактеризувати особливості інтерактивних методів під час освітнього процесу в дошкільному закладі, обґрунтувати їх важливість. Підвищити професійну компетентність педагогів засобами інтерактивних технологій на основі особистісно орієнтованого підходу. Сприяти мотивації педагога до самоосвіти, самовдосконалення та саморозвитку у різних сферах педагогічної діяльності. Розвивати здатність бути відкритими до нових знань. Створювати позитивний психологічний клімат у педагогічному колективі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Термін «інтерактивні методи навчання» — це спосіб взаємодії усіх учасників навчально-виховного процесу, під час якого слухачі перестають грати пасивну роль і активно долучаються до роботи. Цей термін був введений в 1975 німецьким дослідником Гансом Фріцем. Лінгвістичне тлумачення слова, представлено в іноземних словниках, говорить нам те, що поняття «інтерактивність», «інтерактив» надходить з англійської мови. «Inter» – взаємодіяти, «act» – діяти [5]. Важливо, що під час інтерактивної взаємодії відбувається не тільки накопичення знань, а також формується механізм самореалізації вихователя. Освітній процес потрібно організувати таким чином, щоб діти відчували себе максимально комфортно усвідомлюючи свою успішність,

інтелектуальну спроможність, значущість і могли засвоїти якомога більше матеріалу. Головним в процесі навчання є зв'язок між дітьми, їх взаємодія і співпраця. Хороші результати навчання досягаються взаємними зусиллями усіх учасників освітнього процесу. Аби налагодити атмосферу взаємодії та співпраці, необхідну для ефективного інтерактивного навчання, педагоги мають: вільно оперувати багатьма методами і прийомами навчання, упевнено моделювати сюжетно рольові ігри та вправи, спільно з дітьми розв'язувати проблемні ситуації тощо.

Для цього потрібно послідовно застосовувати наступні прийоми:

Вступні (Які налаштовують на робочий процес, створюють доброзичливу атмосферу на занятті, ознайомлюють з темою та завданнями: «Продовж речення»);

Основні – (Розв'язують ключові проблеми: «Мозковий штурм», «Театралізовані ігри», «Карусель»);

Завершальні – (Наштовхують на рефлексію та підсумки: «Сенкан», «Вернісаж» тощо);

Допоміжні – (Використовуються за потреби. Знімають напругу, допомагають змінити вид роботи: «Передай посмішку»).

За принципом активності Михайло Кларін розподіляє на

Фізичні - зміна місця роботи, складання пазлів, малювання, створення наочності тощо.

Соціальні - формулювання запитань, відповідей та аргументів.

Пізнавальні - виступи, доповнення, коментарі, пошук та добір інформації.

Пометун О. І. та Пироженко Л. В. виокремлюють такі інтерактивні форми навчання:

Кооперативне: робота в парах, трійках, малих або великих робочих групах: «Карусель», «Акваріум» тощо.

Колективно-групове : «Мікрофон», «Мозковий штурм», «Ажурна пилка».

Ситуативне моделювання: Рольові ігри, інсценізації, драматичні замальовки.

Опрацювання дискусійних питань: Дискусія, метод «Прес» або «Займи позицію» [15, 28–29].

Організація такого навчання прокладає моделювання життєвих ситуацій, використання сюжетно рольових ігор, спільне вирішення проблем на основі аналізу становища та відповідної ситуації тощо. Вихователь є фасилітатором, він не дає готові знання, а спонукає дітей до активного вирішення проблем.

Інтерактивні методи слугують для інтенсифікації і для покращення навчального процесу, вони дають змогу вихованцям дитячого закладу:

- полегшити процес засвоєння знань;
- аналізувати навчальну інформацію, творчо підходити до вивчення навчального матеріалу;
- формулювати власну думку, та виражати її правильно, вміти доводити свою точку зору, дискутувати та аргументувати;
- створювати різні соціальні ситуації і збагачувати власний соціальний досвід за допомогою різних життєвих ситуацій;
- слухати іншу людину, поважати альтернативну думку, прагнути до діалогу;
- вчитися будувати конструктивні відносини в групі, визначати своє місце в ній, уникати конфліктів, розв'язувати, шукати компроміси;
- знаходити розв'язання проблем, розвивати навички проектної діяльності, самостійної роботи, виконання творчих робіт.

Використовуючи інтерактивні методи, педагогу слід пам'ятати, що він тільки регулює процес і займається його загальною організацією, а інші функції виконує дитина вступає в комунікацію один з одним, спільно вирішує поставлені завдання, долає конфлікти. Тому для роботи з даними методами педагогу необхідна певна підготовка дидактична, моральна. Свою роботу вихователю слід розпочинати з простих інтерактивних методів – робота в парах, малих групах і переходити до складних видів.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Отже, позитивне значення інтерактивного навчання розкривається в тому, що діти навчаються працювати в колективі, формуються базові компетентності – вміння, знання та навички які необхідні для подальшого навчання в початковій школі на засадах концепції НУШ. Прагнення до досконалості та вимогливість до самого себе мають стати найвищим сенсом діяльності, тому за сучасних умов ми всі маємо побудувати себе заново внутрішньо, духовно, адже тільки в такий спосіб можна досягти успіху.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Бондар В.І. Дидактика. Київ : Генеза, 2005. 264 с.
2. Бондарчук Є. Інтерактивні технології – шлях до створення ситуації успіху у навчальній діяльності молодшого школяра. Початкова школа. 2017. № 11. С. 13.
3. Газімагомедова О. Упровадження інтерактивних технологій в практику роботи вчителя початкової ланки. Початкове навчання та виховання. 2011. № 16–18. С. 55–60.
4. Державна національна програма «Освіта» (Україна ХХІ століття). Київ : Райдуга, 2000. 62 с.
5. Дзега Л., Янголь М. Інноваційні та інформаційні технології як засіб підвищення ефективності освітнього процесу Нової української школи. Директор школи. 2018. № 23–24. С. 89–105.
6. Дума О. Інтерактивні методи навчання у дошкільному закладі. 2012. № 7. С. 44.
7. Комар О. Інтерактивні методи як інноваційна діяльність сучасного вихователя ЗДО. Дошкільний заклад. 2010. № 7. С. 47–49
8. Пометун О.І. Енциклопедія інтерактивного навчання. Київ : СПД Кулінічев Б.М., 2007. С. 43–47.
9. Укладач О.С., Кравчина К.П. Активні та інтерактивні методи навчання. Київ : ЦППО АПН України, 2003. С. 36.

*Стаття надійшла до редакції
28 грудня 2020*